

Warszawa, dnia 24 listopada 2020 roku

Komendant Stołeczny Policji

I-KM-5890/4307/20
I-KM-0130/4307/20

**Rzecznik Praw Obywatelskich
Pan Adam BODNAR**

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo l.dz. II.5.5991.5847.2020.PS z dnia 26 października 2020 roku w sprawie sposobu reakcji Policji na protesty odbywające się w Warszawie w dniach 24 i 25 października 2020 roku – przedstawiam informacje w przedmiotowym zakresie.

W dniu 24 października 2020 roku zabezpieczenie protestów i zgromadzeń na terenie m. st. Warszawy odbywało się w ramach operacji policyjnej. Około godz. 11.00 w rejonie pl. Defilad zgromadziło się około 6000 osób. Wobec osób, które nie stosowały się do obostrzeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, policjanci podejmowali czynności legitymowania. Około godz. 11.25 w trakcie czynności zatrzymania jednej z osób, zgromadzone osoby próbowały siłą uwolnić zatrzymanego oraz skandowały hasła „ZOMO”. Za pomocą urządzeń nagłaśniających Policja kierowała do zgromadzonych komunikaty wzywające do przestrzegania obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, zachowania zgodnego z prawem, nieatakowania policjantów. Nadano również komunikaty wzywające do opuszczenia rejonu pl. Defilad przez osoby postronne, posłów, senatorów oraz inne osoby posiadające immunitet, a także przedstawiciele mediów, kobiety w ciąży oraz kobiety z dziećmi. Ponadto informowano, że w przypadku niepodporządkowania się poleceniom Policja podejmie działania, w tym także zatrzymania prewencyjne. Zgromadzone osoby nie reagowały na wydawane komunikaty, wobec czego około godz. 13.15 policjanci przystąpili do prewencyjnego zatrzymania. W tym czasie zgromadzone osoby zaczęły napierać na kordony policjantów. Jeden z uczestników nielegalnego zgromadzenia wspiął się na dach radiowozu oznakowanego marki Mercedes Sprinter, a następnie przeskoczył po dachach kolejnych pojazdów służbowych, czym dokonał uszkodzenia mienia, w postaci 7 pojazdów służbowych. Sprawca został zatrzymany. W związku z naruszeniem porządku prawnego policjanci w indywidualnych przypadkach jako uprawnieni zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 24 maja 2013 roku o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, używali środków przymusu bezpośredniego. Osoby atakujące policjantów były zatrzymywane.

Około godz. 13.30 grupa około 500 osób przeszła ulicami w rejon ul. Nowogrodzkiej, a następnie w kierunku Ronda Zawiszy i dalej Al. Jerozolimskimi przemieściła się po obu nitkach jezdni w rejon Ronda Czterdziestolatka, gdzie w kierunku policjantów zgromadzone osoby rzuciły niebezpieczne przedmioty – kamienie, szklane butelki. Następnie zgromadzone osoby rozbiegły się w różnych kierunkach. Należy podkreślić, iż w trakcie przemarszu grupy osób, na Al. Jerozolimskich jak i ulicach przyległych odbywał się ruch kołowy, w związku z czym osoby przemieszczające się stwarzały realne zagrożenie dla życia i zdrowia uczestników zgromadzenia jak i osób postronnych.

Następnie około godz. 15.30 w rejonie pl. Defilad zebrało się około 11000 osób, które wyszły na jezdnię Al. Jerozolimskich i rozpoczęły przemarsz w kierunku dzielnicy Ochota. Na wysokości Dworca PKP Warszawa Śródmieście, w poprzek Al. Jerozolimskich, ustawiony została kordon policyjny celem uniemożliwienia niekontrolowanego przemieszczania się zbiegowiska i skierowania przemieszczającej się grupy osób na chodniki. W tym czasie w kierunku policjantów zgromadzeni rzucali niebezpieczne przedmioty m.in. kamienie, szklane butelki. W związku z powyższym podjęto działania w celu zatrzymania najbardziej agresywnie zachowujących się

Komenda Stołeczna Policji

00-150 Warszawa, ul Nowolipie 2, tel. 47 7236392 faks 47 7238516

osób. Policjanci w indywidualnych przypadkach wobec najbardziej agresywnych osób używali środków przymusu bezpośredniego. W trakcie prowadzonych działań do osób uczestniczących w zbiegowisku Policja kierowała komunikaty wzywające do zachowania się zgodnego z prawem.

Około godz. 16.00 grupa około 300 osób przemieszczając się ul. Marszałkowską i pl. Bankowym nawoływała do przejścia w rejon ul. Mickiewicza. W trakcie przemarszu ruch kotowy odbywał się zarówno na ul. Marszałkowskiej jak i na ulicach przyległych. W rejonie pl. Bankowego osoby zgromadzone rzuciły w kierunku policjantów, kamienie, butelki, środki pirotechniczne jak i inne niebezpieczne przedmioty. Do zgromadzonych osób kierowano komunikaty wzywające do zachowania zgodnego z prawem. Policjanci mając na uwadze konieczność przywrócenia naruszonego porządku prawnego przystąpili do działań rozpraszających oraz zatrzymywania osób zachowujących się agresywnie. Funkcjonariusze Policji używali w indywidualnych przypadkach prawnie przewidziane środki przymusu bezpośredniego. Agresywnie uczestnicy zgromadzenia dążyli do konfrontacji z policjantami stwarzając realne zagrożenie życia i zdrowia policjantów. Wobec powyższego policjanci użyli granatów hukowo-błyskowych i hukowo-błyskowo-gazowych. Podjęte działania odniosły pożądany skutek, a agresywnie zachowujący się uczestnicy nielegalnego zbiegowiska zostali zatrzymani. W wyniku użycia wymienionych środków przymusu bezpośredniego, żaden z uczestników nielegalnego zgromadzenia nie zgłosił potrzeby udzielenia mu pomocy medycznej.

Podczas realizowanych działań doszło do zbiorowego naruszenia porządku prawnego poprzez wielokrotne blokowanie pasów drogi, rzucanie niebezpiecznymi przedmiotami w kierunku funkcjonariuszy Policji oraz używanie środków pirotechnicznych. W indywidualnych przypadkach policjanci używali prawnie przewidzianych środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej, patek służbowych, ręcznych miotaczy substancji obojętniających, kajdanek oraz granatów hukowo-błyskowych i hukowo-błyskowo-gazowych.

Wykorzystywane w tym dniu przez funkcjonariuszy Policji wymienione środki przymusu bezpośredniego zostały użyte zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 roku o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, tj. w sposób niezbędny do osiągnięcia celów tego użycia, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia. Policjanci wybierali środki o możliwie jak najmniejszej dolegliwości, na podstawie uprawnień do zastosowania środków przymusu bezpośredniego określonych w art. 11 cytowanej ustawy. Stopień natężenia użycia wskazanych środków przymusu bezpośredniego zależał od zachowania osób, wobec których były one użyte, a policjanci zaprzestawali używania środków przymusu bezpośredniego po osiągnięciu celu ich użycia.

W zakresie protestu z dnia 24 października 2020 roku odbywającego się na ul. Nowogrodzkiej z przejściem przed Trybunał Konstytucyjny informuję, że około godz. 10.45 przed siedzibą partii Prawo i Sprawiedliwość pojawiły się pierwsze grupy osób z transparentami. Zebrane osoby uczestniczące w zgromadzeniu spontanicznym zachowywały się spokojnie, stosowały się do poleceń policji. Do zebranych osób kierowano komunikaty głosowe informujące o obowiązku przestrzegania postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Uczestnicy stosowali się do zaleceń związanych z obostrzeniami wynikającymi z cytowanego rozporządzenia. Około godz. 12.40 uczestnicy przeszli ulicami Warszawy w kierunku siedziby Trybunału Konstytucyjnego. W punkcie kulminacyjnym w przemarszu uczestniczyło około 600 osób. O godz. 13.45 zgromadzenie dotarło przed Trybunał Konstytucyjny przy Al. Szucha. Około godz. 14.15 zgromadzenie zakończyło się, a uczestnicy rozeszli się.

Podczas działań policyjnych realizowanych na terenie Warszawy w dniu 24 października 2020 roku, w związku z protestem związanym z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, zatrzymano łącznie 278 osób, w tym:

- 248 osoby podejrzane o popełnienie przestępstw określonych w art. 254 § 1 k.k., i innych, a podstawę prawną zatrzymania stanowił przepis art. 244 § 1 k.p.k.,
- 1 osobę podejznaną o popełnienie wykroczenia, której podstawę prawną zatrzymania stanowił przepis art. 45 § 2 k.p.w.,
- 29 osób, które w sposób oczywisty i bezpośredni stwarzały zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, podstawę prawną zatrzymania stanowił przepis art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o Policji.

Osoby zatrzymane były doprowadzone do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych w komendach rejonowych i powiatowych garnizonu stołecznego Policji oraz Komendy Stołecznej Policji (za wyjątkiem Komendy Rejonowej Policji Warszawa I i V), jak również do Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce i Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach oraz do Komendy Powiatowej Policji w Płońsku, Komendy Powiatowej Policji w Wyszkowie, Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie, Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku, Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie i Komendy

Komenda Stołeczna Policji

00-150 Warszawa, ul Nowolipie 2, tel. 47 7236392 faks 47 7238516

Powiatowej Policji w Żyrardowie. Osoby zatrzymane, po wykonaniu z ich udziałem niezbędnych czynności, zostały niezwłocznie zwolnione z zachowaniem obowiązujących ustawowych terminów.

- w zakresie stwierdzonych naruszeń obostrzeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, wobec 711 osób sporządzono notatki urzędowe, które przekazano Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu. Podkreślić należy, że wymienione notatki nie stanowią wniosku o nałożenie kary administracyjnej. W tym zakresie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego są niezależne od Policji,
- wylegitymowano 948 osób, w tym 248 osób podejrzanych o popełnienie przestępstw i 700 osób podejrzanych o popełnienie wykroczeń.

W zakresie podjętych oraz planowanych dalszych czynności wobec zatrzymanych osób podejrzanych o dokonanie przestępstw informuję, że:

- wobec 7 zatrzymanych wystąpiono do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieście w Warszawie o rozpoznanie postępowań w trybie przyśpieszonym, z czego w 6 postępowaniach Sąd postanowił przekazać sprawy do dalszego prowadzenia w trybie zwykłym, wobec 1 zatrzymanego zapadł wyrok w trybie przyśpieszonym, wobec pozostałych podejrzanych postępowania prowadzone są w trybie zwykłym.

W zakresie sprawców wykroczeń:

- wobec 87 osób przeprowadzono postępowanie mandatowe,
- 35 osób pouczone na podstawie przepisów art. 41 k.w.,
- wobec 605 osób wdrożono, czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenia na podstawie art. 54 § 1 k.p.w.

W dniu 25 października 2020 roku około godz. 10.00 przed Pałacem Prezydenckim przy ul. Krakowskie Przedmieście zgromadziły się osoby, które wyrażały niezadowolenie z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie aborcji. Następnie grupa przemieściła się przed kościół Wizytek przy ul. Krakowskie Przedmieście 34 w Warszawie, skąd przeszła pod kościół Świętego Krzyża.

Około godziny 11.00 w rejonie kościoła Świętego Krzyża przy ul. Krakowskie Przedmieście w Warszawie zebrali się dwie antagonistycznie do siebie nastawione grupy osób. W związku z zaistniałą sytuacją policjanci dokonali zabezpieczenia terenu przyległego do kościoła. Funkcjonariusze podejmowali działania polegające na niedopuszczeniu do zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym niedopuszczeniu do bezpośredniej konfrontacji fizycznej pomiędzy wymienionymi grupami osób oraz niedopuszczeniu do zakłócenia odbywających się obrzędów religijnych i wtargnięcia osób zgromadzonych do kościoła.

Policjanci reagowali na popełniane przez zgromadzone osoby czyny zabronione o znamionach wykroczenia, podejmując interwencje wobec osób niestosujących się do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Przed wejściem do kościoła Świętego Krzyża pojawiła się grupa osób z transparentem „PUBLICZNY RÓŻANIEC ZADOŚĆCZYNIENIE BOGU I MATCE NAJŚWIĘTSZEJ ZA GRZECH ABORCJI”, która odmawiała różaniec. Jeden z uczestników protestu, przeciwny wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego dokonał zniszczenia urzędnika nagłaśniającego, przenośnej tuby oraz naruszył nietykalność cielesną uczestnika biorącego udział w modlitwie. Sprawca uszkodzenia został zatrzymany i doprowadzony do Komendy Rejonowej Policji Warszawa I, a następnie osadzony w PdOZ Komendy Stołecznej Policji przy ul. Nowolipie 2. Wobec zatrzymanego użyto środka przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek. Postępowanie przygotowawcze prowadzone jest w kierunku art. 288 k.k. Z tłumy protestu proaborcyjnego w kierunku policjantów były rzucone jajka. Z uwagi na dużą liczbę uczestników brak było możliwości identyfikacji sprawców.

Około godziny 15.00 policjanci podjęli czynności z udziałem kobiety, która twierdziła, że została zepchnięta przez osoby blokujące dostęp do kościoła Świętego Krzyża w Warszawie. Funkcjonariusze ustalili dane wymienionej i z uwagi na fakt, iż uskarżała się na ból nogi, wezwali załogę pogotowia ratunkowego, która następnie przewiozła kobietę do szpitala przy ul. Solec 93 w Warszawie. Kobieta została pouczona przez policjantów o przysługujących prawach. Około godziny 15.20 do policjantów zabezpieczających schody wejściowe do kościoła podeszła Posel na Sejm RP Pani Urszula Zielińska z dwiema osobami, które były świadkami zdarzenia z udziałem pokrzywdzonej kobiety. W ramach przedmiotowej interwencji

wylegitymowane zostały wszystkie osoby dokonujące zabezpieczenia wejść do kościoła Świętego Krzyża w Warszawie.

W dniu 9 listopada 2020 r. pokrzywdzona kobieta w KRP Warszawa I złożyła zawiadomienie w sprawie zrzucenia jej ze schodów kościoła Świętego Krzyża w Warszawie i pobicia przez członków tzw. straży kościoła, w dniu 25 października 2020 r., materiały sprawy o czyn z art. 157 § 2 k.k. przesłano do Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście-Północ w Warszawie sygn. akt 4 DS. 1492/2020. Postępowanie pozostaje w toku.

W związku z zastrzeżeniami dotyczącym braku reakcji policjantów na incydent dotyczący zgłoszonego zepchnięcia kobiety ze schodów kościoła, wdrożono w Komendzie Stołecznej Policji oraz w Komendzie Rejonowej Policji Warszawa I czynności z Rozdziału 10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji, które pozostają w toku.

W dniu 25 października 2020 roku podczas prowadzonych działań w rejonie kościoła Świętego Krzyża w Warszawie policjanci podjęli interwencję wobec Roberta B. znajdującego się w grupie osób zabezpieczających wejście do kościoła, który uchylając się od obowiązku zastaniania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, będąc w przestrzeni publicznej dopuścił się popełnienia czynu zabronionego o znamionach wykroczenia określonego w art. 54 k.w. ustawy w zw. z § 27 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Policjanci podjęli decyzję o nałożeniu na wymienioną osobę grzywny w drodze mandatu karnego. W związku z odmową przyjęcia mandatu karnego przez wymienionego, sporządzono stosowną dokumentację, w celu skierowania wniosku o ukaranie do sądu. Ponadto w zakresie stwierdzonego naruszenia obostrzeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, przekazano notatkę urzędową dotyczącą wymienionej osoby Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Również w dniu 25 października 2020 r. około godz. 19.30 w pobliżu Bazyliki Archidiecezjalnej Świętego Jana Chrzciciela przy ul. Świętojańskiej w Warszawie policjanci podjęli interwencję wobec Roberta B., który uchylając się od obowiązku zastaniania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego dopuścił się popełnienia wykroczenia określonego w art. 54 kw w zw. z § 27 cytowanego rozporządzenia. Policjanci podjęli decyzję o nałożeniu na wymienioną osobę grzywny w drodze mandatu karnego. W związku z odmową przyjęcia mandatu karnego przez wymienionego, sporządzono stosowną dokumentację, w celu skierowania wniosku o ukaranie do sądu. Ponadto w zakresie stwierdzonego naruszenia obostrzeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, przekazano notatkę urzędową dotyczącą wymienionej osoby Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Okolo godz. 18.40 zgromadzone osoby skierowały się przed siedzibę Kurii Metropolitarnej przy ul. Miodowej. Przed kościołem Św. Krzyża pozostała grupa 30 osób modlących się na schodach. Okolo godz. 19.20 przed Kurią zgromadzone osoby skandowały hasła: „JEBAC KLIER”, „JEBAC PIS”, „WYPIERDALAC”. W kierunku ogrodzenia Kurii nieustalone osoby rzuciły jajka oraz środki pirotechniczne w postaci świecy dymnej. W rejonie ul. Miodowej przy siedzibie Ministerstwa Zdrowia zatrzymano kobietę podejrzaną o czyn z art. 108 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, którą osadzono w PdOZ przy ul. Jagiellońskiej 511 w Warszawie.

Okolo godz. 20.00 część zgromadzonych osób zaczęła się rozchodzić. Natomiast pozostali zgromadzeni przeszli przed Pałac Prezydencki. W kulminacyjnym momencie przed Pałacem Prezydenckim w zgromadzeniu uczestniczyło około 6000 osób. Okolo godz. 21.20 zgromadzeni przeszli ul. Krakowskie Przedmieście przed kościół Świętego Krzyża. Następnie przemaszerowali ulicami: Nowy Świat, Jana Pawła II, Marszałkowską, Świętokrzyską, Zielną przeszli pod budynek PASTY - siedzibę Fundacji Instytutu na rzecz Kultury Prawnej Ordo-Iuris, gdzie dotarli okolo godz. 22.00. W stronę znajdujących się tam policjantów rzucono jajka, farbę oraz środki pirotechniczne - petardy hukowe. Na budynku osoby przyklejały tzw. wlepki. Policjanci w indywidualnych przypadkach używali środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej. Przed gmachem wylegitymowano kobietę, w związku ze zniszczeniem elewacji budynku poprzez namalowanie na nim graffiti o treści: „22.29.20”. W tej sprawie prowadzone jest postępowanie przygotowawcze w kierunku art. 108 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ponadto w związku z zabezpieczeniem w dniu 25 października 2020 r. zatrzymano mężczyznę podejrzanego o znieważenie funkcjonariusza Policji, tj. o czyn z art. 226 § 1 k.k., którego osadzono w PdOZ Komendy Stołecznej Policji przy ul. Nowolipie 2.

W związku z działaniami prowadzonymi przez Policję w dniu 25 października 2020 roku:

- wylegitymowano 87 osób na podstawie art. 15 ustawy o Policji.

- zatrzymano 3 osoby na podstawie art. 244 § 1 k.p.k.,
  - 1 osobę w związku z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 108 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
  - 1 osobę w związku z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 288 § 1 k.k.,
  - 1 osobę w związku z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 226 § 1 k.k.

Zatrzymane osoby, po wykonaniu z ich udziałem niezbędnych czynności procesowych, zostały zwolnione z zachowaniem obowiązujących ustawowych terminów zatrzymania.

- sporządzono wnioski o ukaranie do Sądu, w tym:
  - 6 wniosków o ukaranie za czyny z art. 54 k.w. w zw. z § 27 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii,
  - 11 wniosek o ukaranie za czyn z art. 141 k.w.,
  - 11 wniosek o ukaranie za czyn z art. 65 k.w. w zw. z art. 66 § 1 k.w.,
  - 6 wniosków za czyn z art. 63a k.w.
- wobec 3 osób przeprowadzono postępowanie mandatowe,
- w zakresie stwierdzonych naruszeń obostrzeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, wobec 7 osób sporządzono notatki urzędowe, które przekazano Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu. Podkreślić należy, że wymienione notatki, które przekazano Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu nie stanowią wniosku o nałożenie kary administracyjnej. W tym zakresie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego są niezależne od Policji.

Z poważaniem

KOMENDANT STÓLECZNY POLICJI
nadinsp. Paweł DOBRÓDZIEJ